
TRH PRÁCE 2023

kód/code: 250119-24

TRH PRÁCE 2023
v krajském srovnání

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VŠPS

I. Co je to VŠPS	4
II. Co lze získat z VŠPS	5
III. Jak se zjišťují data	6
IV. Co nelze získat z dat VŠPS	8
V. Jak pracovat s daty VŠPS	10
VI. Datové zdroje a publikace VŠPS	11

TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

VII. Zaměstnanost	12
VIII. Nezaměstnanost	17
IX. Vzdělání	20
X. Šetření ad hoc modulů	22

I. CO JE TO VŠPS

Výběrové šetření pracovních sil (dále jen VŠPS) provádí Český statistický úřad nepřetržitě od prosince roku 1992 na území celé ČR. Více než 250 tazatelů osloví každé čtvrtletí kolem 50 tisíc respondentů. Cílem VŠPS je získávání pravidelných informací o situaci na trhu práce. Data jsou dále analyzována z různých hledisek, zejména ekonomických, sociálních a demografických.

Výběrové šetření pracovních sil (Labour Force Survey – LFS) probíhá ve všech členských zemích EU podle stejné metodiky řízené Eurostatem.

LFS je jen minimálně ovlivněno specifiky legislativy jednotlivých zemí, a výsledky jsou proto považovány za objektivní nástroj pro porovnávání situace na trhu práce mezi členskými zeměmi EU. Obsah se však stále vyvíjí a v této souvislosti se provádějí příslušné změny v národním dotazníku.

Cílem VŠPS je co nejpřesněji odhadnout výši zaměstnanosti v organizacích a firmách, včetně samostatné činnosti osob podnikajících podle živnostenského zákona a dalších právních norem.

Předmětem šetření jsou všechny osoby **obvykle bydlicí v domácnostech šetřených bytů**, které setrvávají či mají v úmyslu zůstat na území České republiky alespoň jeden rok. Přitom není rozhodující, mají-li v bytě trvalý, dlouhodobý, přechodný nebo nehlášený pobyt.

Mohou naši tazatelé zazvonit i u Vašich dveří?

Ano, pokud se byt, ve kterém žijete, dostane do našeho výběru.

Velikost výběrového souboru je odvozena především z počtu obyvatel okresu a kraje s ohledem na reprezentativnost výběru.

Výběr bytů k šetření je uskutečňován ve dvou stupních:

- jednotkou výběru prvního stupně je sčítací obvod
- jednotkou výběru druhého stupně je byt

Nejdříve se vyberou sčítací obvody a poté se v rámci vybraných sčítacích obvodů vyberou konkrétní byty. Výběr na prvním stupni je prováděn metodou náhodného výběru s pravděpodobnostmi zahrnutí přímo úměrnými počtu trvale obydlených bytů ve sčítacích obvodech. To znamená, že čím má sčítací obvod více obydlených bytů, tím je větší pravděpodobnost, že bude vybrán.

II. CO LZE ZÍSKAT Z VŠPS

VŠPS umožňuje získat informace o velikosti a struktuře zaměstnaných a nezaměstnaných osob spolu s údaji o ekonomicky neaktivním obyvatelstvu v ČR z hlediska vývoje za posledních 30 let. Široký okruh otázek o sociální a demografické charakteristice respondentů a jejich domácností nabízí množství potřebných informací pro instituce, které je využívají v oblasti sociální a zaměstnanecké politiky. VŠPS dále doplňuje pravidelné údaje Ministerstva práce a sociálních věcí o vývoji na trhu práce a o realizaci aktivní politiky zaměstnanosti.

VŠPS poskytuje informace

- o osobách zaměstnaných, nezaměstnaných a ekonomicky neaktivních
- za celou ČR a jednotlivé kraje ČR
- od roku 1993
- měsíčně, čtvrtletně a ročně (průměry)

Zjišťuje se aktuální struktura zaměstnanosti podle

- pohlaví a věku
- kvalifikace
- odvětví
- charakteru zaměstnání respondentů

Dále jsou šetřeny údaje o

- délce odpracované doby
- rozsahu podzaměstnanosti
- souběhu zaměstnání
- mobility pracovních sil

Stejně tak se zjišťují informace o nezaměstnanosti, např.

- pohlaví, věk a vzdělání nezaměstnaných
- způsob a doba hledání zaměstnání
- údaje o posledním zaměstnání
- údaje o hledaném zaměstnání

VŠPS je jediným kontinuálním zdrojem dat o vzdělanostní struktuře obyvatel ČR.

Šetření se provádí v kalendářních čtvrtletích. Můžeme tak získat nejen údaje za jednotlivá čtvrtletí, ale i roční průměry. Odhady měř zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity jsou publikovány také za jednotlivé měsíce.

III. JAK SE ZJIŠTUVÍ DATA

Takto se zjišťují např. příjmy, vydání a spotřeba domácností (Statistika rodinných účtů), životní podmínky domácností (šetření SILC) nebo zaměstnanost a nezaměstnanost (Výběrové šetření pracovních sil – VŠPS).

Výběr domácností, které budou osloveny, se provádí tak, že počítač náhodně vygeneruje adresy z databáze domů a bytů v ČR, které splňují jistá kritéria výběru (např. poměrné zastoupení měst a obcí, jejich velikost a lokalita).

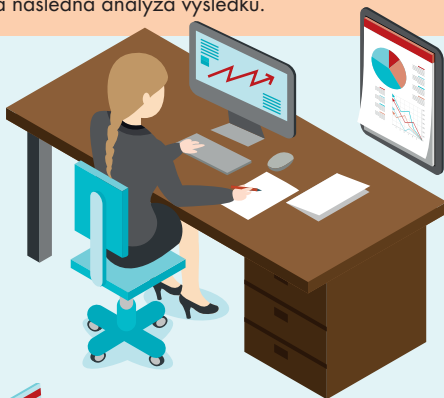

ZÁKLADNÍ INFORMACE O VŠPS

V těchto šetřeních jsou data zjišťována tazateli osobně, případně telefonicky.

Získaná data jsou následně doručena do ČSÚ. V příslušných odděleních ČSÚ pak probíhá jejich zpracování a kontrola, dopočty na celkovou populaci v ČR a následná analýza výsledků.

Nakonec se z dat vytvoří souhrnné statistické údaje, které jsou zpracovány do přehledných tabulek a grafů. Ty jsou pak zveřejněny ve formě publikací na webu ČSÚ.

IV. CO NELZE ZÍSKAT Z DAT VŠPS

Podíl nezaměstnaných osob

V ČR je nezaměstnanost definována dvěma způsoby:

Úřady práce evidují počty dosažitelných uchazečů o zaměstnání, přičemž podmínky dosažitelnosti uchazeče definuje národní legislativa. Tyto údaje používá Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) jako podklad pro rozhodovací a legislativní kroky v oblasti domácího trhu práce. Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

VŠPS používá metodiku Mezinárodního úřadu práce (International Labour Organisation – ILO) a Eurostatu (statistický úřad EU). Nezaměstnaný je podle ní jen ten, kdo práci nemá, aktivně ji hledá a je schopen nastoupit do 14 dnů. Z počtu nezaměstnaných se počítá obecná míra nezaměstnanosti. Tyto počty a míry jsou vhodné především k mezinárodnímu srovnání.

Vojáci

Pro vojáky je charakteristické, že jich relativně vysoký počet bydlí v hromadných ubytovacích zařízeních. Tato zařízení nejsou předmětem šetření VŠPS. Jejich počet je vhodné zjišťovat z administrativních zdrojů.

Pendleři

Pendlerem je osoba, která má obvyklé bydliště v ČR, ale pracuje na území jiného státu (nejčastěji v Německu, Rakousku, ale i ve Velké Británii či Irsku). Údaje z VŠPS o pendlerech jsou ale značně podhodnocené, protože je obtížné tyto osoby zastihnout v jejich domácnostech v ČR.

Skrytá zaměstnanost

Ačkoli je šetření VŠPS zcela anonymní, respondenti většinou nevedou práci, která není ve shodě s pracovní legislativou platnou na území České republiky. Proto z VŠPS nelze vysledovat osoby pracující na černo.

Šetření VŠPS je zcela anonymní.

Cizinci

Data z VŠPS nelze využít k analýzám pracovní aktivity cizinců na území ČR. Hlavním důvodem je vymezení osob, které se mohou účastnit šetření, neboť VŠPS zahrnuje jen osoby obvykle bydlící v domácnostech šetřených bytů, které setrvávají či mají v úmyslu zůstat na území České republiky alespoň jeden rok. Tato definice tedy vylučuje osoby žijící v hromadných ubytovacích zařízeních. Přitom z jiných statistik můžeme odhadnout, že v ubytovnách žije relativně vysoký počet cizích státních příslušníků. Velký počet cizinců zde pobývá krátkodobě, či za prací pouze dojíždí z ostatních států (např. ze Slovenska). Dalším důvodem je jejich nižší ochota účastnit se šetření, například z důvodu jazykové bariéry.

Údaje o cizincích je jednoznačně lepší čerpat z administrativních zdrojů. MPSV eviduje počty pracujících cizinců v pozici zaměstnanců a Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) eviduje pracující cizince, kteří získali živnostenské oprávnění.

V. JAK PRACOVAT S DATY VŠPS

VŠPS je ze své podstaty výběrové šetření, a nešetří tedy celou populaci. Výsledné hodnoty jsou přepočteny na celou populaci ČR, to znamená, že nejsou dotazovány všechny osoby s obvyklým bydlištěm na území ČR.

Zjednodušeně to lze vysvětlit tak, že jedna osoba ve výběru reprezentuje mnoho dalších osob, pokud jsou stejného pohlaví, mají shodný věk a žijí ve stejném regionu. Výsledky lze vztáhnout na celou populaci nebo je použít jako nevážené. Nevážené výsledky zahrnují skutečně vyšetřené počet osob. To nám může pomoci rozhodnout, zda je dané třídění příliš podrobné či není.

Přesnost údajů klesá se snižující se velikostí vzorku. Roční průměry menší než 3000 osob se považují za údaje s nízkou spolehlivostí.

Pokud zajdeme do přílišného detailu, můžeme zjistit, že nám některá hodnota mezičtvrtletně až několikanásobně vzrostla, což je samozřejmě obrovský nárůst. Ve skutečnosti ovšem k žádnému růstu nemuselo dojít, pouze se nám do výběru oproti předchozímu čtvrtletí dostalo o několik osob více. Totéž platí i pro pokles, jak ukazuje příklad v rámečku.

Dle výsledků VŠPS by se dala zformulovat tato věta:

„V 1. čtvrtletí roku 2023 činil počet mužů ve věku 20–24 let s dosaženým středoškolským vzděláním bez maturity, kteří pracovali na částečný úvazek, 0,7 tis. osob, ale ve 2. čtvrtletí roku 2023 to bylo pouze 0,2 tis., což je trojnásobné snížení.“

Ve skutečnosti v prvním čtvrtletí byly ve výběru tři osoby a ve druhém čtvrtletí jedna. Takto definovaný ukazatel je zcela nesmyslný a nemůže poskytnout jakýkoliv relevantní výsledek.

Co jsou výběrové chyby a intervaly spolehlivosti?

S výběrovými šetřeními jsou spjaty tzv. výběrové chyby. Ty vznikají vztažením charakteristik výběrového souboru na celý základní soubor a lze je interpretovat pomocí intervalů spolehlivosti. Např. ve 4. čtvrtletí roku 2023 byla míra nezaměstnanosti 15 a víceletých osob v ČR 2,6%. Při konstrukci 95% intervalu spolehlivosti leží skutečná hodnota odhadované míry nezaměstnanosti s 95% pravděpodobností mezi 2,4% a 2,8%. Více informací o intervalech spolehlivosti a metodice VŠPS naleznete na webových stránkách ČSÚ v záložce Statistika > Zaměstnanost, nezaměstnanost > Metodické poznámky - Výběrové šetření pracovních sil:

https://www.czso.cz/csu/czso/zam_vsps

VI. DATOVÉ ZDROJE A PUBLIKACE VŠPS

Český statistický úřad – www.czso.cz

(Záložka Statistiky > Zaměstnanost, nezaměstnanost)

Analýzy

- Analýza VŠPS
- Postavení českého trhu práce v rámci EU (porovnání ČR s ostatními zeměmi EU, čtvrtletně)

Datové soubory

- Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – čtvrtletní údaje (definitivní)
- Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS – roční průměry
- Trh práce v krajském srovnání
- Trh práce v ČR – časové řady (1993 až 2023)

Rychlé informace

- Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS (předběžné výsledky, čtvrtletně)
- Míry zaměstnanosti, nezaměstnanosti a ekonomické aktivity (měsíčně)

Prezentace z tiskových konferencí

DALŠÍ ZDROJE DAT O TRHU PRÁCE V ČR

ČSÚ – www.czso.cz (Záložka Statistiky > Mzdy a náklady práce)

- Mzdy a náklady práce

MPSV – <https://www.mpsv.cz/web/cz/statistiky#statistiky-o-trhu-prace>

- Měsíční statistiky nezaměstnanosti
- Nabídka a poptávka na trhu práce
- Zaměstnávání cizích státních příslušníků

MPO – <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/zivnostenske-podnikani/statisticke-udaje-o-podnikatelich/>

- Roční přehled podnikatelů a živností

VII. ZAMĚŠTNANOST

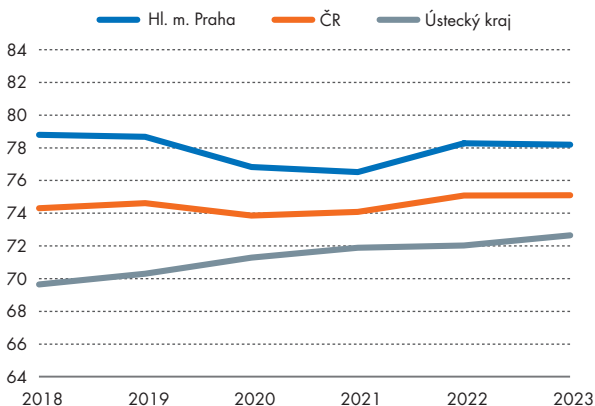
Česká republika je specifická výsadním postavením svého hlavního města v mnoha socioekonomických charakteristikách, včetně trhu práce. Praha (někdy spolu s Brnem) tak velmi ovlivňuje republikové průměry, např. díky nízké míře nezaměstnanosti nebo vysoké míře zaměstnanosti.

Míra zaměstnanosti udává procento zaměstnaných osob z celkového počtu obyvatel.

Za posledních 6 let se míra zaměstnanosti osob ve věku 15–64 let v ČR zvýšila o 0,8 procentního bodu a dosáhla tak na hodnotu 75,1 %. Ke zvýšení míry zaměstnanosti došlo téměř ve všech krajích. Nejvyšší míru zaměstnanosti mělo v roce 2023 Hlavní město Praha (78,2 %) a kraj Vysočina (76,9 %). Nejnižší míru zaměstnanosti měl Moravskoslezský kraj, ve kterém dosáhla hodnoty 72,4 %. Nižší zaměstnanost měly také Ústecký (72,6 %) a Liberecký kraj (72,9 %).

Nejvyšší zaměstnanosti vynikla Praha, naopak nejnižší zaměstnanost byla v Moravskoslezském kraji.

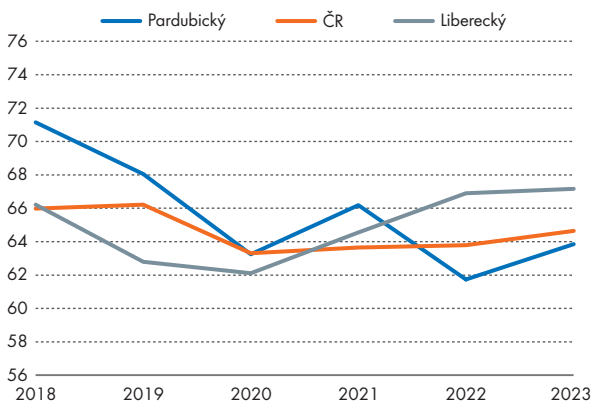
Míra zaměstnanosti osob ve věku 15–64 let v krajích s nejvyšším a nejnižším přírůstkem za posledních 6 let, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

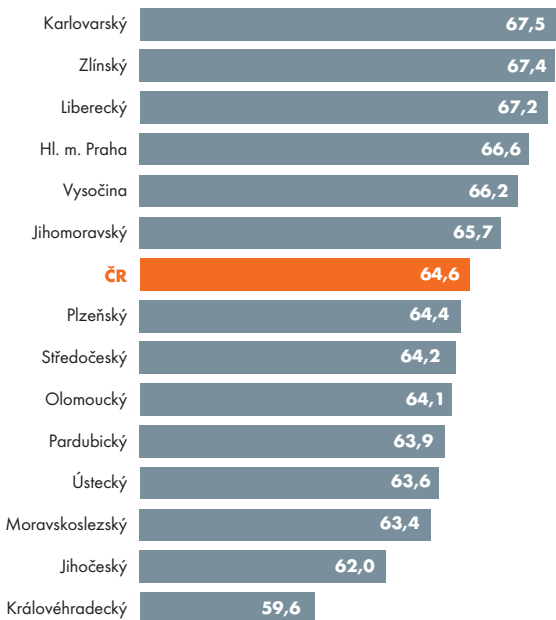
TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

Míra zaměstnanosti osob ve věku 20–29 let v krajích s nejvyšším a nejnižším rozdílem v uplynulých 6 letech, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Míra zaměstnanosti osob ve věku 20–29 let v krajích ČR, v roce 2023, v %

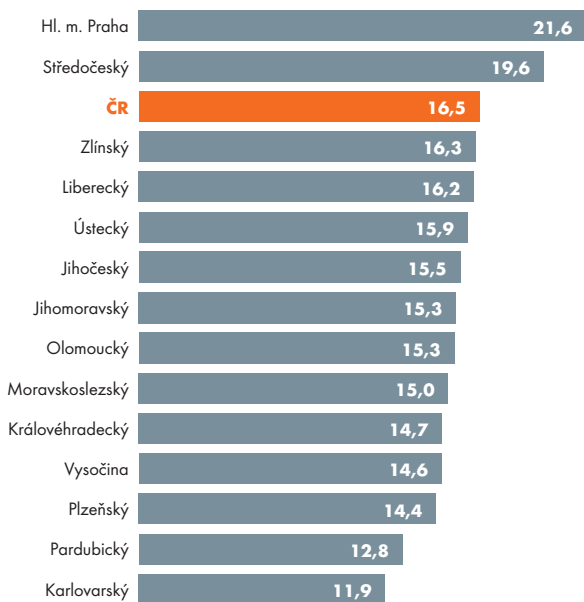

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

Průměrná míra zaměstnanosti osob ve věku 20–29 let v letech 2018 až 2023 dosáhla svého maxima v roce 2019, kdy činila 66,2%, poté se v roce 2020 snížila na 63,3%. V letech 2021 až 2023 následoval nárůst na hodnotu 64,6%. Nedosahovala tak vysokých hodnot jako celková míra zaměstnanosti osob v produktivním věku 15–64 let. Mladí lidé zůstávali déle ekonomicky neaktivní z důvodu zvyšování svého vzdělání. Také pořadí krajů bylo odlišné od celkové zaměstnanosti. Nejvyšší míra zaměstnanosti osob ve věku 20–29 let byla v roce 2023 v Karlovarském kraji (67,5%), nejnižší v Královéhradeckém kraji (59,6%).

Podíl podnikatelů (vč. pomáhajících rodinných příslušníků) z celkového počtu zaměstnaných v krajích ČR, v roce 2023, v %

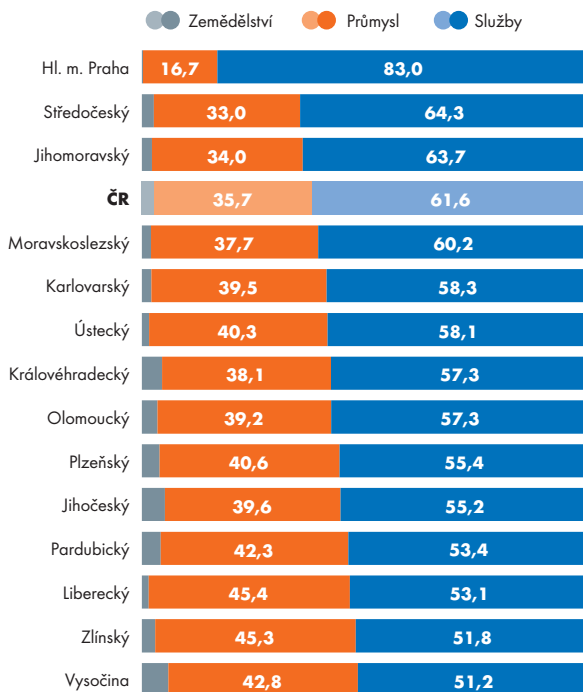

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Podíl podnikatelů (včetně pomáhajících rodinných příslušníků) se v ČR za posledních 30 let zvýšil. Zatímco v roce 1993 podnikalo méně než 10,0% zaměstnaných, v roce 2018 to bylo 16,9%. V roce 2023 činil podíl podnikatelů 16,5%. Nejvíce podnikali obyvatelé hlavního města Prahy (21,6%) a Středočeského kraje (19,6%), nejméně obyvatelé Karlovarského (11,9%) a Pardubického kraje (12,8%).

TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

Podíl zaměstnaných v jednotlivých sektorech národního hospodářství v krajích ČR, v roce 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

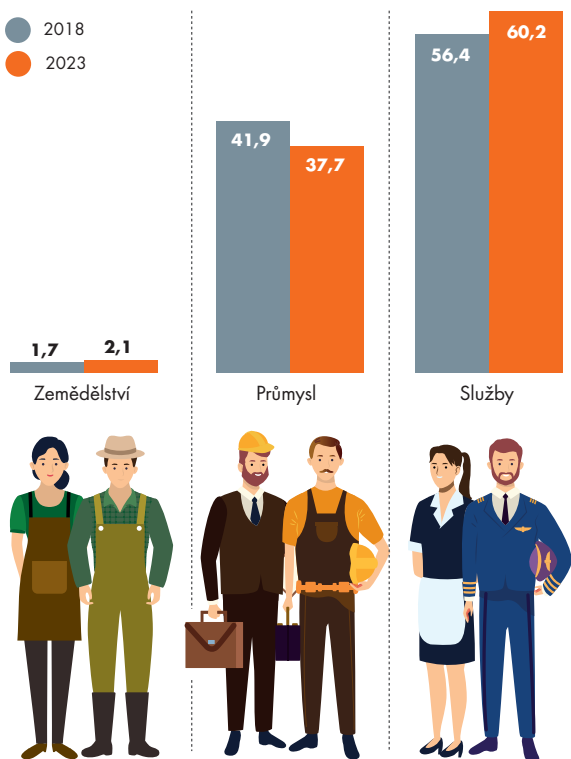
Vývoj celkové zaměstnanosti v ČR byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. **V primárním sektoru národního hospodářství (zemědělství, lesnictví a rybářství)** je v současnosti zaměstnáno nejméně osob ze všech odvětví (v roce 2023 2,7% zaměstnaných osob). Regiony s nejvyšším podílem zaměstnaných v zemědělství byly v roce 2023 kraj Vysočina (6,0%), Jihočeský (5,2%) a Královéhradecký kraj (4,6%).

Počet zaměstnaných **v sekundárním sektoru (průmyslu a stavebnictví)** se v posledních šesti letech zvýšil v pouze v Karlovarském a Ústeckém kraji. V ostatních krajích došlo k poklesu. Nejvyšší podíl zaměstnaných v tomto sektoru byl v roce 2023 v Libereckém (45,4%) a ve Zlínském kraji (45,3%). Nejmenší podíl pracujících v průmyslu a ve stavebnictví byl v Hlavním městě Praze (16,7%), poté ve Středočeském kraji (33,0%). V roce 2023 pracovalo v průmyslu a stavebnictví více než 1,8 milionu osob.

TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

Nejvíce osob pracovalo v ČR v **terciárním sektoru** (ve **službách**), podobně jako v ostatních zemích Evropy. Vliv Prahy na průměrnou hodnotu ČR je u tohoto ukazatele markantní. Kromě hlavního města se nad průměr ČR dostal pouze Středočeský a Jihomoravský kraj. Téměř ve všech krajích pracovala ve službách více než polovina zaměstnaných, pouze v Kraji Vysočina to bylo 51,2%.

Podíl zaměstnaných v jednotlivých sektorech národního hospodářství v Moravskoslezském kraji v letech 2018 a 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Změny v odvětvové struktuře zaměstnaných v ČR dokládá i vývoj v Moravskoslezském kraji. Také zde se v posledních 6 letech snížil podíl zaměstnaných v sekundárním sektoru a na významu vzrostly služby. V Moravskoslezském kraji bylo v roce 2023 ve službách zaměstnáno 60,2% zaměstnaných, v Praze to bylo 83,0% zaměstnaných.

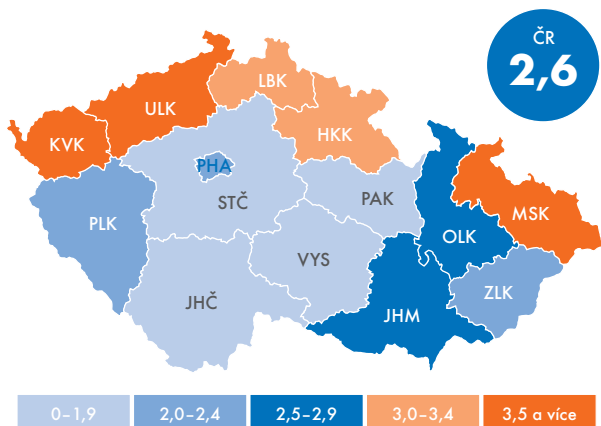
VIII. NEZAMĚŠTNANOST

V roce 2023 bylo v ČR 134,0 tisíce nezaměstnaných osob. Toto číslo je mnohonásobně menší než počet zaměstnaných. Pokud se na počty nezaměstnaných zaměříme z krajského pohledu, je třeba zvláště respektovat zásady práce s daty z výběrových šetření.

Za nezaměstnané se ve VŠPS považují osoby 15leté a starší, které splňují následující 3 podmínky Mezinárodní organizace práce:

- nebyly zaměstnané
- byly připraveny k nástupu do práce do 14 dnů
- v průběhu posledních 4 týdnů aktivně hledaly práci

Míra nezaměstnanosti 15–64letých osob v krajích ČR, v roce 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Míra nezaměstnanosti udává procento nezaměstnaných osob z pracovní síly, kterou tvoří nezaměstnaní a zaměstnaní.

Míra nezaměstnanosti osob ve věku 15–64 let v ČR v roce 2018 činila 2,2%. V roce 2019 klesla na 2,0% a poté v roce 2020 a 2021 rostla až na 2,8%. V roce 2022 klesla na 2,2% a v roce 2023 opět mírně stoupla na 2,6%. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazovaly Karlovarský (4,4%), Ústecký (4,1%) a Moravskoslezský kraj (3,9%) a nejnižší Vysočina (1,5%) a Jihočeský kraj (1,7%). K největšímu zvýšení míry nezaměstnanosti oproti předešlému roku došlo v Libereckém kraji.

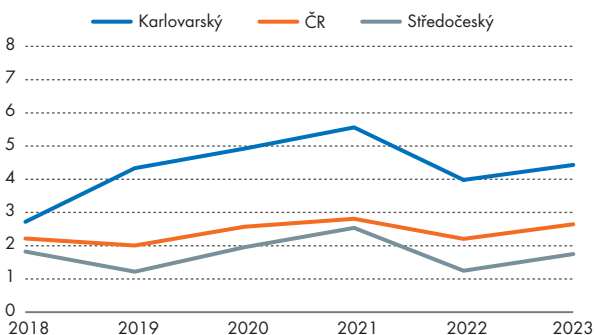
TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

Míra nezaměstnanosti je jedním z ukazatelů, které velmi rychle reagují na ekonomický vývoj.

Při porovnání hodnot z let 2018 a 2023 došlo k největšímu zhoršení v Karlovarském kraji, míra nezaměstnanosti zde vzrostla o 1,7 procentního bodu. K nejmenší změně oproti roku 2018 došlo ve Středočeském kraji. V mezinárodním srovnání je míra nezaměstnanosti v ČR dlouhodobě jedna z nejnižších.

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla v roce 2023 v Karlovarském kraji, nejnižší na Vysočině a ve Středočeském kraji

Vývoj míry nezaměstnanosti 15–64letých osob v krajích s největším a nejmenším zlepšením za uplynulých 6 let, v %

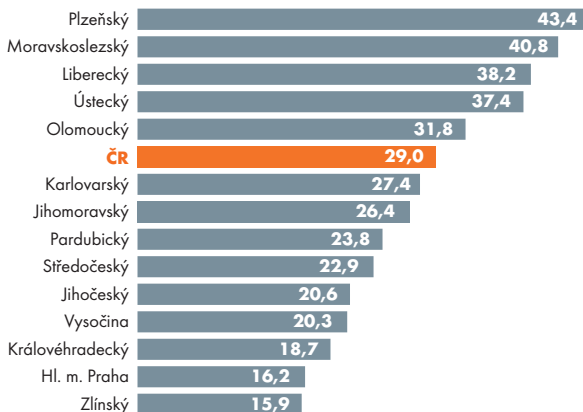

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

TRH PRÁCE V KRAJÍCH ČR

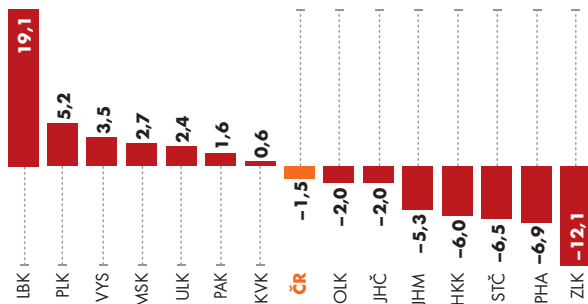
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných z celkového počtu nezaměstnaných v krajích ČR, v roce 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

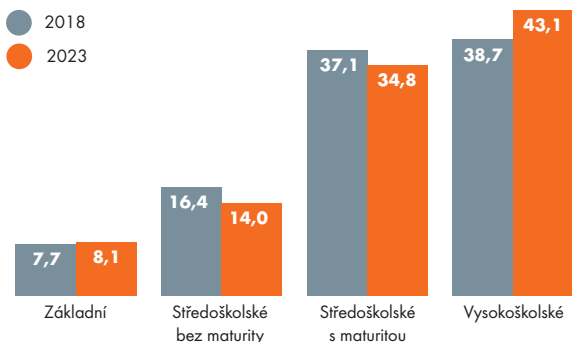
V roce 2023 bylo v ČR 38,8 tisíce dlouhodobě nezaměstnaných (bez práce 1 rok a déle), kteří tvořili 29,0% všech nezaměstnaných. S problémem dlouhodobé nezaměstnanosti se nejvíce potýkal Plzeňský, Moravskoslezský a Liberecký kraj. Procentuálně bylo nejméně dlouhodobě nezaměstnaných ve Zlínském kraji a v Praze. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných z celkového počtu nezaměstnaných se mezi roky 2018 a 2023 snížil v polovině krajů.

Změna podílu dlouhodobě nezaměstnaných z nezaměstnaných v krajích ČR za uplynulých 6 let, v procentních bodech

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

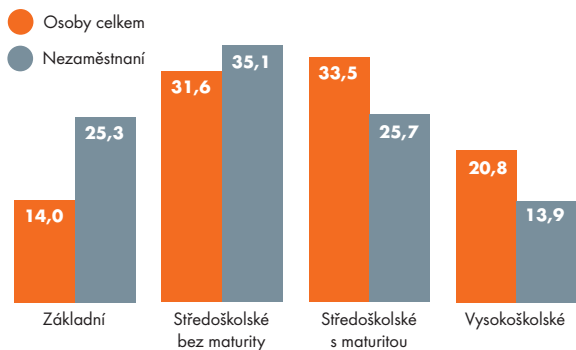
Obyvatelstvo Prahy ve věku 15 a více let dle nejvyššího dosaženého vzdělání v letech 2018 a 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Během posledních 6 let se změnila vzdělanostní struktura obyvatel všech krajů ČR. Mezi kraje s největšími rozdíly patřily Hlavní město Praha a Plzeňský kraj. Ve všech krajích se zvýšil podíl vysokoškolsky vzdělaných osob a ve většině krajů se snížily podíly osob se středoškolským vzděláním bez maturity.

Vzdělanostní struktura obyvatelstva ČR ve věku 15 a více let a osob nezaměstnaných v roce 2023, v %

Zdroj: ČSÚ – VŠPS

Z dotazníku VŠPS lze zjistit i vzdělanostní strukturu podle ekonomického postavení osob. Z grafu výše vyplývá, že v roce 2023 vyšší nezaměstnanost postihovala osoby se základním vzděláním a středoškolským vzděláním bez maturity.

X. ŠETŘENÍ AD HOC MODULŮ

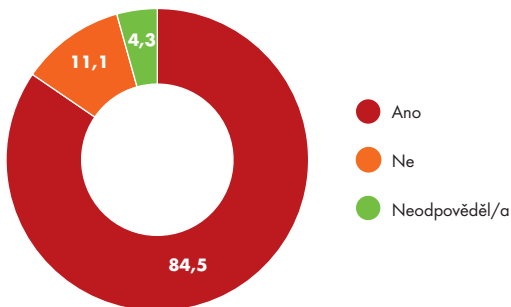
Šetření ad hoc modulů podle jednotlivých zadání pro daný rok patří k pravidelným zjišťováním v rámci VŠPS. Pro členské státy EU je povinné na základě příslušných nařízení EU a je hrazeno z grantu Eurostatu. Témata ad hoc modulů se v obdobné podobě opakují po pěti až deseti letech, čímž umožňují sledovat změny v delší časové řadě. V roce 2023 proběhl modul Důchod a účast na trhu práce. Cílovou skupinou byly osoby ve věku 50 až 74 let.

Modul se zaměřil na příjem různých druhů důchodů, na věk ve kterém příjemci začali důchod pobírat, zjišťoval i zda si respondenti nechají pravidelně vyplácet prostředky z penzijního spoření a připojištění.

Respondenti také mohli uvést důvod, proč přestali pracovat nebo naopak proč pokračují v práci i po dosažení důchodového věku.

Jedna z otázek AHM 2023 zjišťovala, jestli respondent již má nebo bude mít nárok na starobní důchod vyplácený ze zákona.

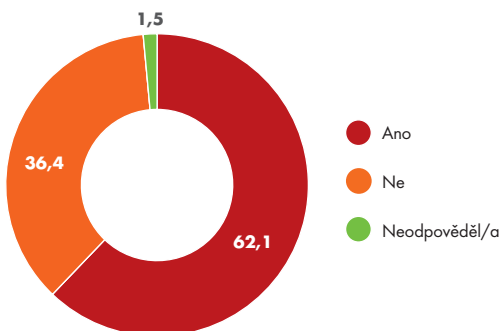
Nárok na starobní důchod vyplácený ze zákona, v %

Zdroj: ČSÚ – AHM2023

Nárok na starobní důchod již mělo nebo bude mít 84,5% respondentů v cílové věkové skupině. 11,1% dotázaných nárok na důchod nemělo a mít nebude, 4,3% respondentů neodpovědělo.

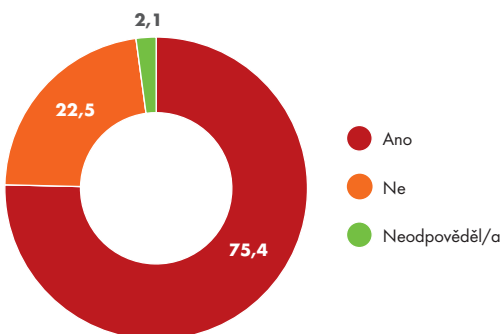
Doplňkové penzijní spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, v %

Zdroj: ČSÚ – AHM2023

Téměř dvě třetiny (62,1 %) respondentů uvedly, že mají zřízené doplňkové penzijní spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, které lze vyplácet v pravidelných dávkách ve stáří. 36,4 % dotázaných žádný takový produkt zřízen nemá a 1,5 % neodpovědělo.

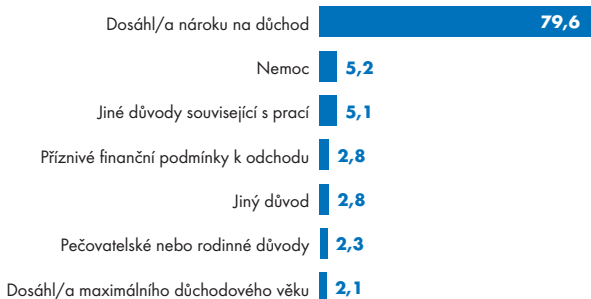
Odpovídá výše starobního důchodu částce vyměřené v době, kdy nárok na řádný starobní důchod poprvé vznikl, v %

Zdroj: ČSÚ – AHM2023

Více než tři čtvrtiny (75,4 %) respondentů uvedly, že výše jejich starobního důchodu odpovídala částce vyměřené v době, kdy nárok na řádný starobní důchod poprvé vznikl. Celkem 22,5 % dotázaných zmínilo, že částka je jiná - u 12,7 % byla částka nižší z důvodu předčasného důchodu a u 9,8 % byla částka vyšší z důvodu přesluhování.

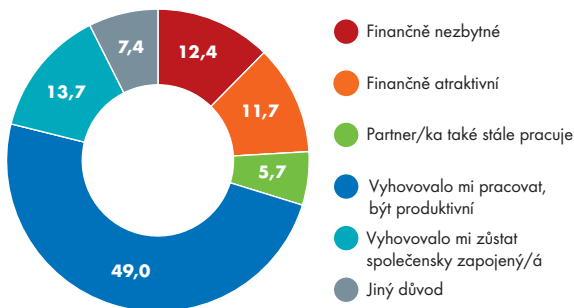
Hlavní důvod proč přestal/a pracovat, v %

Zdroj: ČSÚ – AHM2023

Respondenti, kteří už nepracují, odpovídali na otázku, z jakého důvodu přestali pracovat. Téměř 80% respondentů uvedlo, že to bylo proto, že dosáhli nároku na důchod. Dále 5,2% dotázaných uvedlo, že přestali pracovat z důvodu vlastní nemoci, u 5,1% to bylo z jiných důvodů souvisejících s prací, 2,8% uvádělo příznivé finanční podmínky k odchodu do důchodu, 2,8% zmínilo jiný důvod, 2,3% respondentů mělo pečovatelské nebo rodinné důvody a 2,1% oslovených dosáhlo maximálního důchodového věku.

Hlavní důvod proč pokračoval/a v práci, v %

Zdroj: ČSÚ – AHM2023

Na otázku, jaký byl hlavní důvod, proč respondent pokračoval v práci i po dosažení důchodového věku, uvedla téměř polovina dotázaných (49,0%), že jim vyhovovalo pracovat, být produktivní. Dále 13,7% uvedlo, že chtěli zůstat společensky zapojení, pro 12,4% oslovených to bylo finančně nezbytné, pro 11,7% dotázaných to bylo finančně atraktivní, 7,4% zmínilo jiný důvod a 5,7% respondentů odpovědělo, že partner/ka stále pracuje, proto také pokračovali v práci.

Tento dokument byl vytvořen s finanční podporou Evropské komise – Grant VŠPS 2024 AHM na téma Mladí lidé na trhu práce. Názory v něm vyjádřené jsou názory autora a v žádném případě nemohou být považovány za oficiální vyjádření Evropské komise.

ČSÚ plně respektuje nový evropský právní rámec ochrany osobních údajů (GDPR) a jedná v souladu s ním. Všichni pracovníci ČSÚ jsou navíc dle zákona č.89/1995 Sb., o státní statistické službě, vázáni mlčenlivostí o veškerých šetřených skutečnostech. Do samotného zpracování nevstupují žádné informace, které by identifikovaly dotazované respondenty. Vaše jméno, adresa, telefonní kontakt se v datech určených pro statistické zpracování nezaznamenávají. Informace ze šetření jsou zveřejňovány pouze formou statistických úhrnů. Podrobnosti ke zpracovávání osobních údajů uvádíme na našich webových stránkách.

Český statistický úřad

Na padesátém 81

100 82 Praha 10

tel.: 274 051 111 (ústředna)

email: infoservis@czso.cz

www.czso.cz

Odbor statistiky trhu práce a rovných příležitostí

Kontaktní zaměstnanec:

Ing. Gabriela Stražilová

tel.: 567 109 071

email: gabriela.strasilova@csu.gov.cz

Vydáno v červenci 2024

ISBN 978-80-250-3472-9 (brožováno)

978-80-250-3473-6 (pdf)